

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus VI. Qui Clerici vel voventes matrimonium contrahere popssint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

*nes ad
di Et cap. fin. Verè ignorent, vel conditionem im-
possibilem, possiblē putarent, an nihilominus
conditio haberi possit pro non adiectā, ita ut matri-
monium valeat? Respond. Matrimonium tali ca-
su contractum esse nullum: ratio est, quia præsum-
ptio cedit veritati, in veritate autem inter tales non
adest consensus.*

*Secund
OBSTACLES. Ignorantia Iuris neminem ex-
onem
cusat l. i. ff. de jur. & fact. ign. Sed hæc est igno-
rantia juris nim. Pontificii; Ergò Respond. Re-
gula allegata procedit in foro externo, non interno,
& fallit maximè in matrimonio propter consensum
essentialiter requisitum, qui si non adsit, per præsum-
ptionem suppleri nequit.*

TITULUS VI.

Qui Clerici vel voventes matrimo-
nium contrahere possint?

QUÆRES 1. Quibusnam liceat matrimo-
nium contrahere? Respond. Omnibus qui
non laborant speciali impedimento. impe-
dimenta autem matrimonii sunt duplicis generis
quædam sunt dirimentia, ea nimis. quæ contractum
non tantum illicitum, sed & invalidum reddunt;
alia impedientia tantum, quæ matrimonium prohi-
bent, contractum tamen non invalidant.

QUÆRES 2. Quænam & quot sint impe-
dimenta dirimentia? Respond. Dirimentia com-
muniter statuuntur 14. his versiculis comprehensa,
Error, conditio, votum, cognatio, crimen,
Cultus disparitus, viu, erdo ligamen, honestas,

*Si sis affinis, si clandestinus, & impos,
Raptave sit mulier, nec pars redditatuta,
Hec socianda vetant, connubia facta retractant.*

Impedimenta igitur dirimentia sunt sequentia: *Em personæ, conditio servilis, votum solemne, cognatio spiritualis, legalis, naturalis. Cultus disparitas inter baptizatum & non baptizatum, vis vel metus caderet in constantem virum; ligamen matrimoniale cum alio. honestas publica; affinitas, sive legitima, sive illegitima; clandestina sponsatio, non in facie Ecclesie facta; impotentia perpetua ad copulam. & denique raptus ante restitutionem raptæ in loco tuto.*

QUÆRES 3. An suscep^{tio} majorum ordinum & emissio votis solemnis oblit matrimonio contrahendo? Respond. Affirmat. Omnes ergo qui in majoribus constituti sunt, aut professionem in Religione aliqua emiserunt nec licet nec valide contrahunt cap. 1. § 2. b. t. quod ipsum novissime statuit Trident. sess. 24. cap. 9. quod si de facto contrahunt eo ipso privilegia & beneficia ecclesiastica amittunt cap. 4. § 9. de Cleric. Conjug. atque insuper irregulares sunt, & excommunicatione incurunt. Ex quo patet matrimonium infelcis Lutheri cum Catharinâ de Borne seductâ moniali, uti & omnium Monachorum Monialium & Sacerdotum, ipli jure nulla adeoque non matrimonia sed perpetua adulteria vocari, licet in foro externo inter haereticos tolerantur, quorum omnium est horribilis damnatio, eò quod recusato sposo Iuo Christo, diabolus carnisque mancipia efficiantur.

QUÆRES 4. An similiter obstant matrimonio contrahendo ordines minores, & votum

castitatis simplex? Respond. Negat. Sed qui in ordinibus minoribus constituti aut voto castitatis simplici obstricti sunt, illicitè quidem validè tamen matrimonium contrahunt cap. 34. § 36. b.t. illud autem singulariter hic notandum est, quod sicut impedimenta contractio jam matrimonio supervenientia, illud nondirimunt, sic nec ordo facer matrimoniocontracto obstat, nisi in tantum quod is conjugale debitum exigere amplius non possit, teneatur autem reddere.

TITVLVS VII.

De

Eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulterium.

QUÆRES 1. Quale impedimentum hoc *tit.* explicandum occurrat? Respond. Impedimentum criminis. Crimen autem præsentis titulo duplex statuitur, homicidii non in rump & adulterii, quorum criminum rei ad matrimonium non quidem absoltè & simpliciter, sed cum personâ, quamcum tale crimen commiserunt, contrahendum tribus Casibus inhabiles redduntur; idque ne spes matrimonii cum aliâ contrahendi occasionem præbeat conjugis innocentis mortem captandi.

QUÆRES 2. Quinam sint casus quibus crimen præstat impedimentum dirimens matrimonii? Respond. Primus Casus est adulterium commissum interveniente promissione matrimonii post mortem conjugis contrahendi, cap. i. fin. & alia h.t. Secundus est adulterium cum machinatione mortis

Ee

alte-